

Hakaananku Ñanfarasiyaño

Lentaarenj mara a waato no Yensa agune a duniyaño, ayikyik dayrahu Ñanyahudo n'aretuhne ñanfarasiyaño. Immerenj ampápájul luwañanku Díino kanda ambecinbecin na luwañañ adúkoñ. Immerenj anlah mara n'ambúuñahne luwañaño alabahi anfañfañ jamaño índukoño n'afuuh. Ampimpim a nintiku jíñubonkánin.

Ayikyik bísiba, ñanfarasiyaño ansekursekur Yensa ingi ñantaalibehinem.

Jantenteñ Gúloku Díino.

¹ Ayikyik bísiba, m'antohne a dayrahu *ñanfarasiyañ índukoñ ingi ñankeekihu Hañaañeno índukoñ

m'anfúrumor Jerusalem andék
andak anjóg imbi Yensa. ² Waathu
guyaahálanjo ankoroskoros maro
ñantaalibehu Yensa, índukoŋo
halakánin rennireŋ. Gúmár ingine
laháranan salijonjo man ni immeren
ammiihulne.

³ Úpájuli, immeren ñanfarasiyanjo
ingi Ñanyahudo índukoŋo anlahlah
gudeemayo gu maamaamankánin
ankaanahne fam. Gúmár ingine
danfoola hoŋon hoŋon ni yicirenen
halakánin a nintiku gudeemayhánin.
Annohunkuneh anyic halaho
ininkaman n'anñantane ankaan
k'ankir anfoola. ⁴ Angu faka,
immeren gandéki a marsenjo,
ganjúnci anñantay anyica janaabo

banfoolam. Anfak anyéjeh maro
bihano ingi balandáro ingi haboolo
aññantay anyicin a nintiku
hadeemayhinin halabahi ha immeren
anlahne.

⁵ Angu bísibaño bímár,
ñanfarasiyaño immeren ingi
ñankeekihu Hañaañeno, banjógi imbi
Yensa ammiihem, anyéjem:

- Inini ingah, horaŋ akanne
ñantaalibehen gara ambúuñah
gudeemayhu maamaamankintor?
Ingah! Immeren banyaahálam gara
anlahah salijono ininkaman
n'anñantane anlah . (Mak 7:1-5)

Agida dam, jandiŋ banfoolamne,
ñantaalibehu Yensa anyicyic halakánin,

kanda yicirenej halakánin iniman ni
ñanfarasiyajo anyéjne n'anñantane anyic.
Úpájulen, ñanfarasiyajo gara anfoola
hojon hojon ni yicirenej halakánin a
nintiku gudeemayhánin. Faka, immeren,
gandéki a marsejo, ganjúnci, anñantay
anyica janaabo, arinenkinin nip, k'ankir
anfoola. Angu ñanfarasiyajo f'anfégne ni
Yensa ingi ñantaalibehinem kandañajne ho
ñanfarasiyajo ankaanahne a nintiku
guyicajo, súumáreeniñ. Anyéj Yensa,
«Horañ akanne ñantaalibehen gara
ambúuñah gudeemayhu
maamaamankintor? Horañ akanne
laháranaj salijonjo arennganaj
gufoolajo?»

Úfegen, Umuyhintor asíibáásiib k'inrennon.
Awonnunwonnun luwanaj alabahi a

gubaarhu ni Ñansuyifo aññantane anyica.
Kanda ñanfarasiyaño ambecinbecin
halabahi ho Díino lóbbáronne fo baman
haani buyichu halaho jandiñ banfoolam
aṅolimbina dáde. Faka, immerenḡ gandéki a
marsenḡ, ganḡúnci aññantay anyica
janaabo banfoolam.

Angu, fo inkaanoonunḡ hóbun. Ñantaaronḡ
imbecinoonunḡ honḡ a ho Díino alóbbne a
Líibárrhu Gúloku Díino, k'ínyejonḡ Díino
alóbbne nim.

Ñanfarasiyaño ganjuhojuh dáde. Anyikyik
luwaḡaño jup. Haani luwaḡaño no Díino
wonnundonḡne gambúuñahne. Jandiñ
banfoolam, ganyiceyic halakánin,
halandáro, ahanḡaño, haboolo. Nip
ganyicehne a gudeemayhánin. Anyéj kara,

aji ankaani nim, Díino alahákáneeniṅ.
Kanda immerenṅ, anjodoorajodoora. Díino,
horaṅ gangingehne? Díino, hafithu wúuro
gangingehne. Eke maṅ nim galóbne
f'afúnnáne Dawuda imbi índoonenenkinem
akaanam umaasa?

Jantentenṅ Gúloku Díino:

⁵ Angu bísibaṅo bímár,
ñanfarasiyaṅo immerenṅ ingi
ñankeekihu Hañaañeno, banjógi imbi
Yensa ammiihem, anyéjem:

- Inini ingah, horaṅ akanne
ñantaalibehen gara ambúuñah
gudeemayhu maamaamankintor?
Ingah! Immerenṅ banyaahálam gara
anlahah salijoṅo ininkaman
n'anñantane anlah .

⁶ Banlóbi nim mees, Yensa ayéj: -
Ninkinan! Ho Anabila *Esay alóbne
gubaarhánan, akankaan ininkaman
marigen. Maro ninkinan naafekeŋ!
Úpájuleŋ, fam Anabila Esay aññañaañ
ho Díino ayéjeemne a nintiku
ninkinan. Díino ayéji:

*Jamaŋo immeren aji ujanteni
balókánin úyehhineh karo immeren
ambúuññaheembuuña*

*Kama immeren gúbuuññaŋo
gambúuññaheemne a buruhánin
bareŋ gamukne.*

*Púturoŋ a hafitenkinin. Hafitenkinin
arahayrahay k'anantin ingi me^h.*

Nim Díino alóbne a gubaarhu
ninkinan n'umiireŋne. (Mak 7:5-6)

Aji ujahtener halóku ñanfarasiyaŋo,
úyehhineh mara immeren ambúuñabuuña
Díino dáde. Ganlóbolob dáde a gúbidhu
Díino. Kanda immeren balób bareŋ, hasol
bareŋ. Immeren naafekeŋ. Aji úfefeger
ufarasiyaŋo a díkinem, úfekineh
n'amalahne udikankánam, n'asekirehne
jarkánin dáde, n'añumulohne ingi
jamankánam. Immeren ganlóbolob dáde a
gubaarhu Díino kanda fiyindenŋe Díino.
H'anlóbohne ingi h'anakaanahne púturoŋ a

^h7.6 Esay 29:13

hafithinin. Pokundoŋoŋ Díino a hafithinin.
Gara ambúuña Gúloku Díino. Immeren
hasol ba bareŋ.

Jantenteŋ Gúloku Díino, ho Díino alóbne a
gubaarhu ñanfarasiyaŋo ingi ñankeekihu
Hañaañeno:

⁷ [Díino ayéji]

*Immi ii, úyehhineh
gambúuñahumbuuña kanda
búbuuñaŋo búmár nafaaraŋ*

*Horaŋ akanne k'íyeji nim? Nim
gíyehhinehne maro immeren ii
k'anwonnun luwaŋaŋo k'anyéj me
Díino iwonnunne ámárán, agida
hómár giren!*

*Immeren anwonnoorane
luwanankánin.*

*Gúmár akanne íyeji búbuuñango
búmár nafaaranⁱ.*

Nim Anabila Esay añaañne fam.

⁸Yensa afak ayéj ñanfarasiyango ingi
ñankeekihu Hañaañeno m'ansorne
dam:

- Ninkinan! Ningen ban! Ufoyenfof
gúbuuñahu luwananku Díino.
Hodeemayhánan ho fam hómár
gufanunumeñne n'ulahan. ⁹Hee!
Ninkinan! Udabunenɗabun bejen
luwananku Díino k'ufanánahan

ⁱ7.7 Esay 29:13

n'ulijunenɗ hadeemayo inha
maamaamankánan. H'okaaneɗne na
jóndonɗ! (Mak 7:7-9)

Haani gub, ayikyik jamanɗ m'ammíir ingi
ñanfarasiyaŋo. Gansaliyesali dáde,
ganyiceyic arinenkinin arenɗ fet a nintiku
gudeemayháni. Ganlahalah salijoŋo,
anyicah janaabo. Bayaaho barenninno
gankaanahne, kanda hafitenkinin
arahayrahay. Hóge Díino alahákáneeniŋ?
Hoge andékhineh arjanna? Yensa neeraŋ
gayéjne? « Gambúuñahumbuuña kanda
búbuuñaŋo búmár nafaaraŋ.»

Inini, hafithen, hóge hafithen arenɗrenn?
Gúduk úyejhineh, «Oo, arenɗrenn.» Kanda
kuku umiih údonkon, mbaŋ udimankan,
mbaŋ údinhen! Immerenɗ antéekinkunone

kara hafithen arenrenn!

Ningeren luwananku Díino. Na úfekineh
kara hafithen arenrenn, kara rennireñ.
Luwananku Díino amímiir ingi fefelendaño.
Aji iningi fefelendaño, ípájihineh kara
bígikum rennireñ. Aji iningi luwananku
Díino, ífekineh hafithum n'amíirne.
Ípájihineh karo hafithum arenrenn, karo
rennireñ. Luwananku Díino gayéjeyej,
«Uñantay upokun Díino afañ bupoko
b'upokunne índukoño. Uñantay upokunom
baman a hafithen k'ukokor jamméejhen
waatowaat a binaanam k'ukandáram ingi
sembeñen nip ho ámár asíibane.» (Mak
12:30)

Hóge nim gikaanahne? Hóge ipokunpokun
Díino? Hoge ipokunpokun jamaño, mbañ

hóge gifoyofoy índukoŋo. Hoge ikankaan
basango, hóge kawoseno kajóndoŋo inka na
a jamméejhum, hóge ijodjod jamaŋo, hóge
hoŋon hoŋon h'élobohne marigen? Nim
luwaŋanku Díino amiihulne. Luwaŋanku
Díino amímiir ingi fefelendaŋo. Aji uningi
luwaŋanku Díino úpájihineh karo hafithen
rennireŋ.

Angu Yensa ayéji a gubaarhu mi
hafitenkinin rennireŋne,
«Gambúuñahumbuuña kanda búbuuñaŋo
búmár nafaaraŋ.» Haani anlah salijoŋo nip,
haani anyicah janaabo arenn fet,
nafaareeniŋ mara Díino, jamméejhu wúuro
gangingehne. Aji jamméejhen rennireŋ, Díino
dalaháro.

Jantenteŋ Gúloku Díino.

¹⁴ Yensa balóbi nim mees ahuyor
barumuno b'anjantinne hotir.

Ayéjeeninj:

- Ninkinan, dókulo k'íteekinoonuj!
Moŋon moŋon akaan na bulaahánam
ki nim uyennehin hóbun h'édekehne
gúteekinkinan. ¹⁵ Inini, horanj
akankánehne ki wúuro rennirenj imbi
Díino? Uraagofonjo, guyronj karo
h'anjannahne a buruhon akankánehne
ki Díino ayéjo rennuro a binaanam.
Wówo! H'afúruntohone imbi
uraagofonjo hómár akankánehne ki
wúuro darenn a gúbidhu Díino.

¹⁶ Inini, moŋon moŋon m'ayik ilaango
iyennehinumo akaan na
bulaahánam.

¹⁷ Angu balóbi hómár mees, Yensa akeng k'abénn na barumuno adék aṅan a gufaco. Baṅani a gufaco, ñantaalibehinem ankeng ankokálinem ba na. Bampút anyéjem:

- Yensa fi funaareṅo f'úlobne bonkerer k'ukeekir mint!

¹⁸ Yensa ayéj:

- Ninkinan ii, íyeji hóge pirendon k'ukeekilen funaareṅo f'élobne? Karo pájiiron maro h'aṅanahne a buruṅo guyron karo hómár agune ki uraagofonjo darenn a gúbidhu Díino? Wówo! Hómár giren! ¹⁹ Úpájulen, h'aṅanahne a buruṅo hómár dapiren k'aṅan a jamméejo. H'afoolaane,

hámár gakucohne a búyeken
k'afúror.

Yensa a bíyejeno bímár gayéjne
gufoola goŋon goŋon arenrenn,
ajónjoon gufoola. ²⁰ Afak ayéjeeniŋ:

- Ingah! Hójondoŋo ho wúuro
akaanahne, k'afúrumoh a
jamméejhinem, hómár gakaanahne
ki wúuro úmár darenn a gúbidhu
Díino. Guyroŋ a gúbidhu
h'aŋankánehe a buruŋo. (Mak
7:14-20)

Ñanfarasiyaŋo ganyéjeyej, ayikyik jafoola
jáduk j'aguy, aji ufoolay, durenn imbi Díino.
Díino dalaháro. Kanda Yensa ayéj mara
gufoolaŋo dapiren k'akaan ki wúuro darenn
imbi Díino. Horaŋ akanne k'ayéj nim? Nim

gayéjne mara jafoolaŋo gira apútoḥ a
jamméejhu wúuro. Aji úkábi, adékhineḥ a
búyeken k'akir afúr a arinken. Gira apútoḥ
a jamméejhen. Yensa ayéji, «Karo pájiiron
maro h'aŋanahne a buruŋo guyron karo
hómár agune ki uraagofonjo darenn a
gúbidhu Díino? Wówo! Hómár girenj!

¹⁹Úpájulenj, h'aŋanahne a buruŋo hómár
dapiren k'aŋan a jamméejo. H'afoolaane,
hámár gakucohne a búyeken k'afúror.»

Angu aji jafoolaŋo dapiren k'akaan ki wúur
darenn imbi Díino, horaŋ gakankánehne ki
wúur darenn imbi Díino? Yensa afak ayéj
jamaŋo:

Jantentenj Gúloku Díino.

- Ingah! Hójondoŋo ho wúuro
akaanahne, k'afúrumoh a

jamméejhinem, hómár gakaanahne
ki wúuro úmár darenn a gúbidhu
Díino. Guyron a gúbidhu
h'anjankánehne a buruño.

²¹ Úpájulen hójondoño h'okankañe,
a jamméejenkánan gafúruntohone.
Hójondoño hómár ingine horañ?
Hómár agune kawoseno kajóndoño,
kunnungaño kúnjondoño, hódugo,
bubujhu wúur, ²² basangooro,
kanfanunumo, balápuro, bujodhu
wúur, bakunariño, kenkaareño,
buteemumo, gufuuhurinooraño,
kawoseno ka yikireñe nafa.

²³ Hómárán nip a jamméejo
gafúruntné te jínubonjo ámárán tu
gakaanahne ki wúuro darenn imbi
Díino.

Nim Yensa alóbine. (Mak 7:20-23)

Angu Yensa ayéjyej mara hójondoŋo
h'afúruntohone a jamméejhu wúuro, hómár
gakaanahne ki wúuro úmár darenn a
gúbidhu Díino. Haani iwosen bareŋ
kawoseno kajóndoŋo; bufoyhu wúuro,
kenkaareŋo, aji iwoseni hómár bareŋ,
hójondoŋo inho na a jamméejhum. Angu,
haani isaliheh, haani isumoh, haani iyiceh
arinkum k'arenn fet; salijono, janaabo nip,
k'isaliheh, k'isumoh, hómár danafaham,
danafa mintor mara jamméejenkintor
rennireŋ imbi Díino.

Angu, neeraŋ ginkankunoonuŋne ki Díino
alahur mintor?

Bísiba bíduk, Yensa afúnntfunn funaareŋo a
gubaaŋhu índiigeen inak. Úduko, Díino

alahuremlahur, kanda úduko, Díino
lahudom.

Jantentenj Gúloku Díino:

⁹ A waato ámár ayikyik jamaño
m'anlah karo Díino
alahureeninlahur. Anfak
anfuuhurinoora anseb índukoño.
Yensa afak atifureeninj funaarenjo
umfu. ¹⁰ Ayéjeeninj:

- Ayikyik índiigeen inak m'andék a
Jaamenjo Adénno ba salinjo. Úduko
ufarasiya, úduko ujuti. ¹¹ Bampúti
anjan na. Ufarasiyano úmár, banani
awonn k'asali ingi jamméejhinem.
Ayéj:

«Díino me mo bim n'iramunko mara
me mídiminj ingi jamaño índukoño.

Immeren ñanyahum, wúuhuroŋ, gannunganunga a gúbidhu udikaamo. Agida, me honjoŋ hómárán tu giri ikaanah. Ifak iramunen mara me mídimiŋ ingi ujutiŋo moŋon.¹² Me gisumosum lóokum lóokum hanak, ásibaŋ anakaŋ. Hoŋon hoŋon giyikne ífunn jako.» Nim ufarasiyaŋo alóbne.

¹³ Kanda ujutiŋo úmár fuuhurinooraraŋ. Awonn beŋen aŋantálina, ajigun. Bollenden buyoofunku bígikinem. Amaloora a hafithinem n'atifne mahar a gubaarhu jínubonkunom n'ayikne. Ayéj Díino: «Jellihineem mara n'uyikne bankabaŋo k'ubonkereem.

Me ipuñne ingi fi.» Nim ujutiño
alóbne. (Luk 18:9-13)

Inini, Díino, hantañ galahurne? Kara
ufarasiyaño mbañ ujutiño?

Ujutiño galahurne!

Jantenteñ Gúloku Díino.

¹⁴ K'angu Yensa ayéj jamaño:

- Angu índiigeeno immi f'anjúñne,
ujutiño n'ajóonin jégenenkinin ingi
Díino. Kanda ufarasiyaño úmár,
jégenenkinin ingi Díino ni jóonindaa.
Fégeñ bañ, moñon moñon
afuuhurinoorane, Díino akankánam
k'akuc, kanda moñon moñon
fuuhurinoorarañne, Díino
akankánam k'añaf. (Luk 18:14)

Angu Díino lahádaŋ ufarasiyaŋo. Horaŋ
akanne lahádaŋ ufarasiyaŋo? Lahudom
mara úmár afuuhurinoorafuuhurinoora.
Yéjireŋ, «Me iyikyik jínuboŋo.» Yéjireŋ
Díino, «Me hafithum rennireŋ imbi fi.»
Faka síibaaraŋ k'abénn bukanku
hójondoŋo. Úmár alah mara n'asumne
dáde, n'ayicaane dáde, n'asaline dáde,
Díino alahuremlahur. Kanda sumo,
guyicaŋo, bulaku salijoŋo, janaabo, salijo
nafaarom. Díino lahudom mara hafithinem
rennireŋ. Faka, lókiireŋ imbi Díino mara
hafithinem rennireŋ.

Kanda ujutiŋo, Díino alahuremlahur. Horaŋ
akanne? Hoge hafithinem arenrenn.
Wówo, hafithinem rennireŋ! Ayikyik
jínuboŋo. Kanda úmár alókiloki imbi Díino
mara hafithinem rennireŋ. Apápájul mara

ayúulenyuulen a gúbidhu Díino. Asíibáásiib
k'abénn bukanku hójondoŋ. Afak atif
mahar dáde. Úmár fuuhurinooraraŋ. Ayéj
Díino, «Me újondoŋ. Me mo na n'ikiinaho
k'ubonker jínubonkum n'ekanne. Bonkerer!
Yiker bankabaŋ a binaam.»

Inini, agi úsiibay ki Díino alahuro, guliiho
uñantay úloki imbi Díino mara hafithen
rennireŋ. Buku ukaan iniman ni
Ufarasiyaŋo akanne. Buku úyej, «Me,
n'isumohne, n'isaliyehne dáde, Díino
alahákánam.» Ninger luwaŋanku Díino. Aji
inningoonuŋ luwaŋanku Díino,
ínfekunoonuŋ mara hafitenkintor rennireŋ
imbi Díino. Fo ínlokihoonuŋ mara
hafitenkintor rennireŋ imbi Díino.

Gunakiino, iniman ujutiŋo, uñantay utif

mahar a gubaarhu hójondoŋo h'okanne
k'úkubul jamméejhen imbi Díino. Díino
apokunpokun mintor dáde, kanda mintor
kandoŋoŋ ho Díino ayéjne a
luwaŋankánam. Ínjegumoonunjegum
luwaŋanku Díino. Fo intifoonuŋ mahar imbi
Díino k'ínkubuloŋ jamméejenkintor imbi
Díino mara inkaanoŋkaan honjoŋoŋo jup ho
Díino adígumne. Iniman ujutiŋo, yéjer
Díino, «Me hafithum rennireŋ. Ipuñpuñ
imbi fi. Isíbásiib búbennhu bukanku
hójondoŋo. Itiftif mahar a gubaarhu
hójondoŋo h'ekanne. Abári k'uyeheneem,
abári k'ídek jahánama, kanda bonkerer!
Yiker bankabaŋ imbi me.»

Aji ukaani nim, Díino apiren alahuro, apiren
abonkero. Damiñ, uyennehinkineŋ a
gubaarhu ho Yensa akanne ki ki Díino

apiren akafari jínubonkintor nip. Kanda
Díino dakafari jínubonku
m'anfuuhurinoorane, dakafari jínubonku mi
lókiireneje búyejhu Díino mara
hafitenkinin rennirej, ankakaan
hójondojo. Yensa ayéji, « Fégej baṇ,
moṇon moṇon afuuhurinoorane, Díino
akankánam k'akuc, kanda moṇon moṇon
fuuhurinooraraṇe, Díino akankánam
k'aṇaf.»